

ספר התשובה

והוא

סדר תיקוני תשובה

בהמשכים

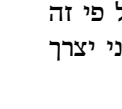
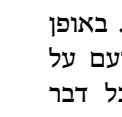
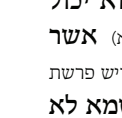
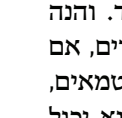
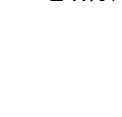
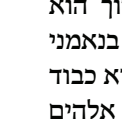
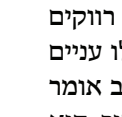
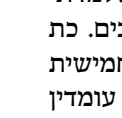
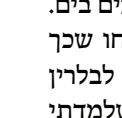
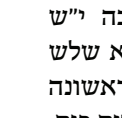
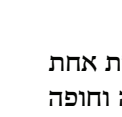
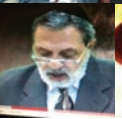
חלק טז

אור הזוהר 438 * חשוון תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי

בנישאות כ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911

גדולי הצדיקים ואומרים ללמוד זוהר הקדוש

שמבארין את התורה. וכל אחד יש לו שתי חופות אחת של כוכבים ואחת של חמה ולבנה. בין כל חופה וחופה פרגוד של ענני כבוד ולפנים ממנה עדן שבה י"ש עולמות שנאמר להנחיל אוהבי יש יש בגימטריא שלש מאות ועשרה. ובתוכו שבעה בתים של צדיקים ראשונה הרוגי מלכות כגון רבי עקיבא וחבריו. שניה טבועים ביים. שלישית רבן יוחנן בן זכאי ותלמידיו מה היה כחו שכך היה אומר אם כל השמים יריעות וכל בני אדם לבלרין וכל היערים קולמוסין אינן יכולין לכתוב מה שלמדתי מרבותי ולא חסרתי מהם אלא ככלב המלקק ביים. כת רביעית אלו (טו) שירד הענן וכסה עליהן. כת חמישית אלו בעלי תשובה במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינן עומדין. כת ששית אלו (טז) רווקים שלא טעמו טעם חטא מימיהם. כת שביעית אלו עניים שיש בהן מקרא ומשנה ודרך ארץ עליהם הכתוב אומר וישמחו כל חוסי כך לעולם ירננו והקדוש ברוך הוא יושב ביניהן ומבאר להן את התורה שנאמר עיני בנאמני ארץ לשבת עמדי וגו' ולא פרסם הקדוש ברוך הוא כבוד המתוקן להם יותר ויותר שנאמר עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו. תוקן:

רק מי שנטמא יכול להשיג שלימות

ישמח משה פרשת חקת דף סו/א

עוד ביאור על המדרש הנזכר לעיל (במדבר רבה פרשה י"ט ג) בקש שלמה לידע סודה להלן (באופן ג) שסודה של פרה לא יובן, רק למי שהוא והתורה אחד. והנה עיקר הקושיא של הפרה על שמטמא את טהורים, אם כן הוא מקור טומאה והאיך מטהרת את הטמאים, והנה מי שמבין הדבר לאשורו יקרא נותן, שהוא יכול ליתן הדבר לתלמידו, וכמו שנאמר (שמות כא א) אשר תשים לפנייהם כמו שהוא לפי הפשט, (עיין ברשי"ר פירשת משפטים (דיבור המתחיל אשר)). והיינו מי יתן טהור מטמא לא אחד, ר"ל אם לא אחד הוא עם התורה, וק"ל. באופן ב' נראה לי, על פי מה שכתב בכלי יקר הטעם על שמטמא טהורים ומטהר טמאים, משום שכל דבר נפעל מהפכו, עיין שם דבריו כי נעמו. והנה על פי זה פירשתי (בפרשת ואתחנן (דברים ו ה)) בכל לבבך בשני יצרך

בית יש לו לבעל תשובה בן עדן

ילקוט שמעוני בראשית פרק ב' רמז כ'

(יד) אמר רבי יהושע בן לוי שני שערי כדכד יש בגן עדן ועליהם ס' רבוא מלאכי השרת וכל אחד מהם זיו פניהם כזוהר הרקיע מבהיק ובשעה שהצדיק בא אצלם מפשיטין מעליו הבגדים שעמד בהן בקבר ומלבישין אותו ח' בגדים של ענני כבוד ושני כתרים נותנין על ראשו אחד של אבנים טובות ומרגליות ואחד של זהב פרוים ונותנין שמונה הדסים בידו ומקלסין אותו ואומרים לו לך אכול בשמחה לחמך ומכניסין אותו למקום נחלי מים מוקף ת"ת מיני ורדין והדסים וכל אחד ואחד יש לו חופה בפני עצמו לפי כבודו שנאמר כי על כל כבוד חופה ומושכין ממנה ד' נהרות אחד של חלב ואחד של יין ואחד של אפרסמון ואחד של דבש וכל חופה וחופה למעלה ממנה גפן של זהב ול' מרגליות קבועות בו וכל אחד מבהיק זיוו כזיו הנוגה. וכל חופה וחופה יש בה שלחן של אבנים טובות ומרגליות. וששים מלאכים עומדים לראש כל צדיק וצדיק ואומרים לו לך אכול בשמחה דבש שעסקת בתורה שנמשלה כדבש שנאמר ומתוקים מדבש ושתה יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית שעסקת בתורה שנמשלה כיון שנאמר אשקך מיין הרקח. והכעור שבהן כדמותו של יוסף וכדמות רבי יוחנן ופריטי רמון של כסף מוקף כנגד השמש ואין אצלם לילה שנאמר ואור צדיקים כאור נגה ומתחדש עליהם לשלש משמרות. משמרה ראשונה נעשה קטן ונכנס למחיצת קטנים ושמוח שמחת קטנים. משמרה שניה נעשה בחור ונכנס למחיצת בחורים ושמוח שמחת בחורים. משמרה שלישית נעשה זקן ונכנס למחיצת זקנים ושמוח שמחת זקנים. ויש בגן עדן שמונים רבוא מיני אילנות בכל זוויתיו הקטן שבהן משובח מכל עצי בשמים בכל זווית יש בו ס' רבוא של מלאכי השרת מזמרים בקול נעים ועץ החיים באמצע ונופו מכסה כל גן עדן ויש בו ת"ק אלף טעמים ואין דמותו של זה דומה לזה ואין ריחו של זה דומה לשל זה וזה ענני כבוד למעלה הימנו ומארבע רוחות מכין אותו וריחו הולך מסוף העולם ועד סופו ותחתיו תלמידי חכמים

לעשירית. ומעשירית למאות כו' כידוע להעוסקים בזה. כמו כן העבירה בעצמה אינה נחשבת לכלום. רק פעולתה הוא להגדיל מספר הזכויות שנעשו מהעבירות בעשותו תשובה שלימה מאהבתו ית'. וכמאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ד:): מקום שבעלי תשובה עומדים כו'. וכן יהי רצון שנזכה לשוב לשמו ית' באמת בכל לבבינו מאהבת השם יתברך במהרה בימינו אמן:

יסוד התשובה

מפתח

פרק ד' - בו יתבאר דברי המעוררים אל התשובה, עד היכן מגיע פגם החוטא בכל העולמות של מעלה ולכל הנבראים של מטה, דהיינו: בעולם הזה שתחת גלגל, ואיך הוא גורם להביא רעות גדולות על גופו ועל נשמתו ועל בניו ועל אחרים, וגורם אריכת הגלות ושפיכת דמי חסידים ומיתת צדיקים, שנתפסים בעוון הדור, הלא יצעקו אל ה' עליו, שהביא עליהם רעות גדולות, ויתבאר עוד שם באור נחמד מהרב ר' משה אלשיך על הפסוק: "הפילו השופט והכהו לפניו".

פרק ד'

קודם שיבאר דרכי תשובה אחר שפשפש ומצא, נביא קצת דברים המעוררין את האדם לתשובה.

ראוי לכל איש שיחוס על עצמו, שהרי אפילו בעלי חיים בורחין מן האש ומן המים במקום שיראו סיבת מיתתם

זה לשון ה"ראשית חכמה" (בהקדמה לשער התשובה): והנה כאשר יתן האדם אל ליבו ענין הפגם, שפגם בכל העולמות אם בגופו אם בנפשו ורוחו ונשמתו, זוהי סיבה גדולה שיעשה תשובה ויתחרט חרטה גמורה, כאשר ידע בברור גנות מעשהו, מלבד עונשו בעולם הזה ובעולם הבא, שיש עבירות שיש בהם כרת, ולפעמים הוא אומר "הכרת תכרת", והוא שיכרות הגוף מהעולם הזה והנשמה מהעולם הבא, וראוי לכל איש שיחוס על עצמו, שהרי אפילו בעלי חיים בורחין מן האש ומן המים במקום שיראו סיבת מיתתם, ואיך לא יחוס האדם על עצמו, ששם לו יתברך יתרון על בעלי חיים - השכל, ובפרט לישראל עם סגולתו, שהבדילנו על ידי התורה מהאומות, שראוי שלא יפול בשחת עמוקה, מקום אשר לא יוכל לצאת, והרי הוא מותרה ועומד על פי התורה והנביאים והחכמים, שהיה בהם רוח הקודש והודיעו לנו ענין גן עדן וגהינם, טוב שיפול לפני השופט של מטה, משיפילוהו ויכוהו בית דין של מעלה.

כתב הרב ר' משה אלשיך בענין המלקות, וזה לשונו: "הפילו השופט והכהו לפניו" - כי טוב לו שיפול לפני השופט של מטה, משיפילוהו ויכוהו בית דין של מעלה, פן יוסף להכותו על אלה מכה רבה על ידי בית דין של מעלה בגהינם, ולא עוד אלא שמרויח הבושה, וזה שאמר: "ונקלה אחיך לעיניך" - ולא לפני בית דין של מעלה, כמו שכתוב בזוהר, כשגזרין עונש על עוון האיש מכריזין עליו בבית דין של מעלה לפני השם יתברך ולפני כל הנשמות לאין מספר, באופן שקשה עליו הבושה והכלימה ההוא יותר מכל העונשים, עד כאן לשונו.

ביצר טוב וביצר הרע (ברכות נ"ד עמוד א'), כי נפעל מהפכו. ועל פי זה יובן אמרם (ברכות ל"ד [עמוד ב']) במקום שבעלי תשובה עומדים, אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. ועל פי זה יובן ושבת שבינו (פרשת תצא [דברים כא י']). כי הוא מתגבר תמיד כשמרגיש הפכו, הכי נמי כשתרגיש בו, והבן. ועל פי זה מבואר הפסוק מי יתן טהור מטמא לא אחד, ר"ל מי שהוא אינו אחד עם אותו הדבר, נפעל מהפכו, ודוק. והנה דרשו רבותינו זכרונם לברכה והמכשלה הזאת תחת ירך (ישעיה ג' ו'), אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהן (גיטין מ"ג [עמוד א']). ונראה שהיינו גם כן מטעם הנזכר לעיל, דמהפכו שהיא המכשלה והטעות, נפעל מאד כשמרגיש בו ומגביר שכלו ובא לידי שלמות השגה, וזה פשוט וברור. וזה אמרם זכרונם לברכה בקש שלמה לידע טעמה של פרה אדומה מפני מה מטמא טהורים ומטהר טמאים, אמר אמרתי אחכמה והוא רחוקה ממני, ר"ל כשהיא רחוקה ממני דהיינו כשבא למכשול, אז נתפעל מהפכו ובא לשלמות השגה, וזה בעצמו הטעם של פרה אדומה, והיא פירוש יקר בס"ד:

ב' טעמים לכך שמקום שבעלי תשובה עומדים וכו'

חסד לאברהם מעין ה נהר מח

והנה ההיכל הזה מתעלה על הנזכרים, ועל זה נאמר מקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שם, ויש בזה כמה טעמים הא' שממש משבר מתלעות החיצונים בשובו ומכניעם, מה שלא עשה הצדיק שלא נכנס אליהם לשבר כחם. הב' שהרי התשובה מצוה המאירה כל העבירות שבתורה, ומשם כל זדונות החשוכים העושים פגם האיר עליהם אור התשובה ונעשו זכיות, ירצה אורות זכים מאירים, נמצאו אלו העבירות כולם מצות תשובה מתקנם, שהרי התשובה עם כל א' וא' מהם, ובהיותו מתמרמר ושב מכל א' וא' הרי זכה כולם, ואלו הם מצות שאין לצדיקים גמורים כמותם, ודאי שמצות התשובה היא מצוה מטהרת הטמאים ומלבנת השחורים ומהפך הטמא לטהור. וזה מה שאמרנו לעיל:

טעם נוסף לכך

קדושת לוי קדושה רביעית פורים

מקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אין יכולין לעמוד, כי יותר תענוג מעליות הנצוצות שבתוך הקליפות מצדיקים עצמן. למשל לבן שהוא פעם אחד בשנה אצל אביו ובא ממקום רחוק התענוג גדול יותר מכהאוא אצל אביו בתמידות, לכן בעל תשובה שבא ממקום רחוק התענוג גדול יותר מצדיק שהוא אצל אביו.

דונמא נוספת

אוהב ישראל לקוטי נ"ך

בימים ההם גו' יבוקש את עון גו' ואיננו גו' (ס. ב). ולכאורה אינו מובן כוונתו בנבואה זו. למה ועל מה יבוקש העון. ולא טוב ויפה הוא שיהיה נעלם ונאבד זכרו ולא יעלה על הלב לעולם. אך מצינו שיש בהאותיות שמחשבין בהם הסוחרים כל החשבונות הצריכים להם. יש אות אחד הנקרא בלשונם נו"ל ואות נו"ל בעצמו אינו נחשב בהמספר לכלום. רק פעולתו הוא להגדיל מספר האות הכתוב אחריו מיחידית

צריך לעשות תשובה, שפגם בכל העולמות

הנה מה שכתב ב"ראשית חכמה", שיתן אל ליבו ענין הפגם שפגם בכל העולמות. בפרק ב' ממשיך ענין זה לסילון מים המקלח מן המעיין, והמים ההם הולכין להשקות גנות ופרדסים ושדות וכרמים, ובא אחד בשטותו, והולך את זה המים אל האשפה לריק, מקום אשר אין בו תועלת. ודאי שבעל המים יכעס עליו: א' שטבל להשקות גנותיו הטובים, והב' שקלקל הצנור ושוברו, והנמשל הוא חמור מהמשל, כי החוטא - מלבד שהוא קלקל את צנורי השפע מלבוא אל מקום הראוי להם - מוליכן אל המקום, שהכעיס המלך ה' צבקות, והוא זה שמוציא הקדושה אל הטומאה, מקום שהוא ראוי שיהא חרב ויבש, והוא משקה אותו ומרוה אותו. ימצא ענין זה בפרט - הבא על הנכרית והבא על העריות והמוציא זרע לבטלה, וכמוהו בפגם הלשון, שפגם בברית הלשון חמור יותר מברית המעור, וצריך לעשות תשובה לתקן צנורות הנשברים ולהחזיר השפע אל מקומה, לכל מקום ומקום שהיה בו פגם, וזהו פירוש של "תשובה" - שמשיב המדרגות והתקונים על מכונם הראשון, כמשיב סילון אל מקומו, עד כאן לשונו.

שערי תשובה לרבינו יונה

השער הראשון - אות יא:

עֵתָה נִבְאָר עֲקָרֵי הַתְּשׁוּבָה:

הַעֲקָר הַשְּׂנִי: עֲזִיבַת - הַחֲטָא. פִּי יַעֲזֹב דְּרָכָיו הָרָעִים וַיִּגְמֹר בְּכָל לִבּוֹ פִּי לֹא יוֹסִיף לָשׁוּב בְּדֶרֶךְ הַזֶּה עוֹד. וְאִם אָנוּ פְּעֵל, לֹא יוֹסִיף, פִּעֲנִין שְׁנַאמֵר (יחזקאל לג, יא) שׁוֹבוּ שׁוֹבוּ מִדְּרָכֵיכֶם הָרָעִים, וְנִאמֵר (ישעיה נה, ז) יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ:

וְדַע, פִּי מִי אֲשֶׁר חֲטָא עַל דְּרָךְ מִקְרָה, פִּי הַתְּאֵנָה תִּתְּנָה וַיִּחְזַק עָלָיו יִצְרוֹ וַיִּתְקַפְּהוּ, וְלֹא נִחְלָצוּ רַעֲיוֹנָיו וְחֻשְׁיוֹ בְּפָגְעוֹ בּוֹ, וְלֹא מִקְרָה לְגַעֲזוֹר פִּים הַתְּאֵנָה וַיִּחְרַב, עַל כֵּן יִגְוְהוּ הַיִּצָר בְּחֲרָמָיו, וְנִפְל בְּמִכְמוֹרָיו, לְפִי שְׁעָתוֹ וְעָתוֹ, בְּהִיּוֹת רוּחַ הַיִּצָר - רַע מְכַעֲתוֹ, וְלֹא מֵאֲשֶׁר חִפְצוֹ וְרָצוֹנוֹ לְמַצֵּא עֲוֹנוֹ וְלַעֲשׂוֹת כְּמוֹהוּ אַחֲרֵי זֹאת, רֵאשִׁית תְּשׁוּבַת הָאִישׁ הַזֶּה, הַחֲרָטָה, וְלָשִׁים יָגוֹן בְּלִבּוֹ עַל חֲטָאתוֹ וְלִהְיוֹת נֶפֶשׁ נַעֲנָה וּמְרָה כְּלַעֲנָה, אַחֲרֵי - כֵּן יוֹסִיף בְּכָל יוֹם יְרֵאת - הַשָּׁם בְּנִפְשׁוֹ, וַיִּתֵּן חֲתַת אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ בְּכָל עֵת, עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה נִכּוֹן לְבוֹ בְּטוּחַ בְּשֵׁם, פִּי, אִם יוֹסִיף יַעֲבֹר - בּוֹ הַיִּצָר וַיִּפְגְּשֵׁהוּ כְּפַעַם כְּפַעַם וַיִּרְבֶּה עָלָיו תְּאֵנָתוֹ כְּמִשְׁפֵּט הָרָאשׁוֹן, לֹא יִהְיֶה נִפְתָּה לְבוֹ עָלָיו וַיַּעֲזֹב דְּרָכּוֹ, כְּמוֹ שְׁנַאמֵר (משלי כח, יג) וּמוֹדָה וַיַּעֲזֹב יְרֵחַם, הַזְּפִיר תִּחְלָה וּמוֹדָה, עַל הַחֲרָטָה וְהוֹדָי, וְאַחֵר - קֶף וְעוֹזֵב. אִף הָאִישׁ הַמִּתְנַצֵּב עַל דְּרָךְ לֹא טוֹב תְּמִיד, וְנִבְרַע עַל חֲטָאָיו דוֹרֵךְ בְּכָל יוֹם וְשׁוֹנֵה בְּאֲנָלְתוֹ, וְשֵׁב בְּמִרוּצָתוֹ גַּם פְּעַמִּים רְבוּת, וְכָל עֵת אוֹהֵב הָרַע, וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יִשִּׁים נֶכַח פְּנֵיו, רָצוֹנִי לומר, הַתְּאֵנָה וְהַיִּצָר, וְחִפְצוֹ וּמִגְמָתוֹ, אֲשֶׁר לֹא יִבְצֵר מִמֶּנּוּ כָּל אֲשֶׁר יִזֵּם לַעֲשׂוֹת, רֵאשִׁית תְּשׁוּבַת הָאִישׁ הַזֶּה, לַעֲזֹב דְּרָכּוֹ וּמִחְשַׁבְתּוֹ הָרָעָה, וְלִהְסָפִים לְקַיֵּם וּלְקַבֵּל עָלָיו לְבַל יוֹסִיף לְחַטָּא, אַחֲרֵי - כֵּן יִתְחַרֵּט עַל עֲלִילוֹתָיו הַנִּשְׁחָתוֹת וַיִּשֵׁב אֶל הַשָּׁם, כְּמוֹ שְׁנַאמֵר (ישעיה נה, ז) יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אָנוּ מִחְשַׁבְתָּיו וַיִּשֵׁב אֶל - יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ. וְהַמְשֵׁל בְּזֶה, לְמִי שְׁאוּחַז הַשְּׁרָץ וְכֹא לְטָבוֹל וְלִהְטָהֵר, פִּי נִיחַ הַשְּׁרָץ תִּחְלָה וְאַחֲרֵי - כֵּן יִטְבוֹל וַיִּטָּהֵר. וְכָל זְמַן שֶׁהַשְּׁרָץ בְּיָדוֹ, עוֹד טְמֵאָתוֹ בּוֹ, וְאִין הַטְּבִילָה מוֹעִילָה. וְהִנֵּה עֲזִיבַת מִחְשַׁבַת הַחֲטָא הִיא

הַשְּׁלֵכַת הַשְּׁרָץ. וְהַחֲרָטָה מֵאֲשֶׁר חֲטָא וְהוֹדָי וְהַתְּפִלָּה, בְּמִקוֹם הַטְּבִילָה. וְהִנֵּה פִּי יִבּוֹאוּ יִסּוּרִים וּמִכְאוּבִים עַל הָרָשָׁע אֲשֶׁר תְּמִיד כָּל זְמָמָיו לְהַתְּהַלֵּךְ בְּאֲשַׁמְיוֹ, וַיִּסֹּר בְּתַחֲלָה, וַיִּשׁוּב מִחְשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁב וַיִּכְרִית מִעֲבָדָיו מִיָּדָיו. וְהַמְשֵׁל בְּזֶה, לְעַגֵּל אֲשֶׁר יִכּוֹהוּ בְּמִלְמַד הַבְּקָר לְכַנּוֹ תְּלָמִיו. כֵּן הַמִּתְנַצֵּב עַל דְּרָךְ לֹא טוֹבָה, יִקַּח הַמּוֹסֵר תִּחְלָה לַעֲזוֹב דְּרָכֵי - מוֹת לְלֶכֶת דְּרָךְ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנַאמֵר (ירמיה לא, ז) שְׁמוּעַ שְׁמַעְתִּי אַפְרָיִם מִתְּנוּדָד יִסְרְתֵנִי וְאַנְסֵר כְּעַגֵּל לֹא לָמַד. וְעוֹד נִאמֵר אַחֲרָיו (שם שם, יח) פִּי - אַחֲרֵי שׁוֹבִי נִחַמְתִּי. רוּצָה לומר, פִּי אַחֲרֵי אֲשֶׁר יִסְרְתֵנִי וְאַנְסֵר וְשִׁבְתִּי מִדְּרָכֵי הָרָעָה, נִחַמְתִּי אַחֲרֵי - כֵּן וְאִתְחַרֵּט עַל מַה שְׁעָבַר מִדְּבָרֵי עֲוֹנוֹתַי. וְהִנֵּה נִתְבַּאֵר לָךְ מִזֶּה כָּל הַעֲנָן אֲשֶׁר בְּאַרְנוֹ:

פרשת ויצא

פרק י"ד

תשובה מתוך יסורים
היסורים הופכים את האדם לטוב
מאוד - יותר מהצדיק גמור

באר מים חיים פרשת חיי שרה פכ"ד

מאוד. אומרו מאוד יתבאר על דרך שכתבנו במקום אחר בביאור מאמר חכמינו זכרונם לברכה (עיין בראשית רבה ט"ז, ד' וז') **בפסוק** (בראשית א', ל"א) והנה טוב מאוד טוב זה יצר הטוב מאוד זה יצר הרע וכו' טוב זה מדת הטוב מאוד זו מדת יסורין וכו'. ותוכן הדברים הוא בסוד המבואר בדברי מרן הרב האר"י זכרונם לברכה (בליקוטי תורה ליקוטי יחזקאל) כי אלו הנשמות הנמשכין משורש הגבורות הקשות הנה כשהם מזככים ומטהרין את עצמם על צד הנכון הם יותר גדולים בערך מהנשמות הנמשכין משורש החסדים. ולעתיד לבוא יהיה העבודה בבית המקדש בלויים שהם שורש הגבורה ולא בכהן שהוא שורש החסד. כי עתה קודם התיקון, שורשי החסדים גדול הוא, שהוא יותר רחוק מן החיצוניים, וקרובים אל הקדושה, ויותר נקל להם לעבוד את בוראן. מה שאין כן שורשי הגבורות החיצוניים קרובים אליהם כי יניקתם מהם והם קרובים לחטוא ביותר. ועל כן עתה נקראים קטנים בערך, מה שאין כן לעתיד כשרוח הטומאה יעבור מן הארץ ואלו שורשי הגבורות יוטהרו ויזדככו אז יהיו הם במעלה העליונה ולהם משפט הבכורה וכו' עיין שם:

ובזה תדע ותבין אשר כל הדברים החזקים הנמשכים משורש הגבורות כשיצאו ויטהרו מרע הנאחז בהן ומתהפכין לטוב אז המה טובים מאוד, יותר מהטוב אשר מתחילתו טוב הוא. וזה סוד אומרם זכרונם לברכה (סנהדרין צ"ט) במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שנאמר (ישעיה נ"ז, כ') שלום שלום לרחוק ולקרוב. לרחוק ברישא והדרא לקרוב. כי זה שהיה רחוק והיה בבחינת הרע והגבורות הקשות אחר כך כשמהפך עצמו לטוב, מעלתו גדולה ועצומה מהטוב בתחילתו ועל כן לרחוק ברישא וכו' כי לו משפט הבכורה כי הגבורות קדמו לחסדים כנאמר שם, ועל כן אמרו חכמינו זכרונם לברכה (בראשית רבה ס"ח, ד') צדיקים תחילתן יסורין וסופן שלוה. כי שלוה הבאה אחרי היסורין, שהיסורין נהפך עליהם לטוב, והגבורה לחסד, היא טובה וחזקה מאוד, יותר מהשלוה בתחילה:

ומשל קטן לזה, מבחינת האהבה שבלב האדם. שאם בטבע תולדתו מעודו הוא אוהב לה' יתברך כי נולד בטוב לא יוכל להתחזק כל כך באהבתו אהבה עזה ובערה כאש כמו מי שהיה ברע כמה עתים וזמנים ואחר כך הוא נזכר במה שעשה ומתחרט מאוד בלב נשבר ונדכה ומתחיל לברוח מן הרע שהיה בו, אז תוגדל הבערת האש בלבבו באהבה עזה ועצומה חזקה כרשפי אש ממש עד שהיה קופץ ראשו ורובו לתוך האש ממש בשביל האהבה והולך ועושה לו כל מיני סיגופים גילגול שלג וחרולים, ולישב בין הנמלים ולטבול במים הקרים תחת כפור השלג. והכל כי אהבתו בערה כאש עד שלא יחשב אצלו לא גוף ולא ממון ולא אשה ובנים, מהחיות בוערת אשר בלבבו. ואפילו ב' בחינות בעלי תשובה, אינו דומה אהבת אלו הנמשכין משורש החסדים, לאהבת אלו הנמשכים משורש הגבורות. כי אלו שהם משורש הגבורות אהבתם חזקה אהבה עזה כרשפי אש והם גדולים מאהבת שרשי החסדים כמעלת הזהב על הכסף כנודע, ומזה גופא תדע מעלת הגבורות אשר נזדככו, על החסדים. מחשיכות הזהב שנמשך משורש הגבורות, על הכסף הנמשך משורש החסדים. ובזה תשכיל ותדע אשר בכל הדברים שבעולם כן, וכן שהרע הנמשך מהגבורות כשמתהפך לטובה, אז הוא טוב מאוד מאוד. ואפשר על כן נקרא יצחק אבינו בזה"ק (חלק ג', צ"ט ע"ב) תשבחתא דאבהן כי לצד שהוא היה משורש הגבורות שנהפך לטוב היה עולה על כולנה. וזה סוד פסק תורתינו הקדושה (סנהדרין י"ג) בדיני נפשות שאם היו הסנהדרין מסכימים כולם לחייב את האיש אז יצא האיש זכאי מכל וכל מה שאין כן אם היה לפחות אחד ביניהם אומר זכאי היה נידון אחרי הרוב לחיוב כי בחינת כולו חייב הוא סוד הגבורות הטהורות והוא זכאי מכל וכל ולא נאריך. ולזה אמרו זכרונם לברכה טוב זה יצר טוב ומדת הטוב מאוד זה יצר הרע ומדת היסורין וכו' כי בחינת הרע כשמתהפך אחר כך לטוב אז הוא טוב מאוד, יותר מהטוב. ועל כן באיוב אחרי היסורין נאמר (איוב מ"ב ב') ויוסף ה' את כל אשר לאיוב למשנה. כי נתהפך לו הרע לטוב מאוד:

המהרהר בתשובה נקרא צדיק שמקבל היסורים בסבר פנים יפות

ועל זה הדרך נמצא כי מעת שהרהר החוטא תשובה בלבו נקרא צדיק שהוא מקבל עונשי האל יתברך על חטאותיו בסבר פנים יפות, וכמו שאיתא במגילה (י"ג) על סדר י"ח ברכות כי סדרו תשובה קודם ואחר כך סליחה ואחר כך רפואה וכמו שכתוב וישוב אל ה' וירחמנו וגו' כי ירבה לסלוח, וכתוב הסולח לכל עוניכי הרופא לכל תחלואיכי, נראה כי אחר שעשה תשובה עדין צריך סליחה שיסלח לו האל ית' במעט היסורין ואחר כך ירפא מכאוביו מכל וכל, ולכן אמר בחטאים החמורים יותר ממצות עשה, כי תשובה תולה ויום הכיפורים מכפר (זמא פ"ו), כי תליית התשובה הוא להגן

עליו מן היסורין שהיו באים עליו על חטאותיו, ולא היו מנכין דבר מן העון בהיותו בלתי שב בתשובה, ועתה שהוא שב אינם באים עליו, ויום הכיפורים הוא חלף היסורין, ובעונות שהם חמורים יותר התשובה ויום הכיפורים תולין להגין עליו שלא ימות מיתה עצמית, והיסורין ממרקין, ואם לא היה שב בתשובה היה מת בעונות החמורים של כרת, ועתה שהוא שב אינו מת אלא שבאים עליו היסורין לנכות עונו החמור, ומשעה ששב בתשובה אפילו על עונות החמורים נקרא צדיק שהוא רוצה לקבל דינו ולנכות עונו:

תשב אנוש עד דכה - עד דכדוכה של נפש - מדרגה ג' בתשובה

פרי צדיק פרשת וילך ושבתי תשובה אות יג

[יג] במדרש (בראשית רבה פרשה כ"ב) יצא שמח וכו' פגע בו אדם הראשון אמר לו מה נעשה בדיןך אמר לו עשיתי תשובה ונתפשרתי התחיל אדם הראשון מטפח על פניו אמר כך כחה של תשובה ואני לא הייתי יודע מיד פתח ואמר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה'. להבין מה שאמר כך כחה של תשובה דמשמע דענין תשובה נודע לו רק כוחה נעלם ממנו ונודע לו מקין. גם מה ענין שבת לכאן שאמר הגזירה שוה דכתיב טוב להודות וכתוב מודה ועוזב. אך מצינו בפסיקתא ששאלו ישראל אם אנו עושין תשובה השם יתברך מקבל אותנו והשיב להן מתשובת קין אחאב מנשה ונינוה ועוד. ולכאורה מה שאלה הוא זו הרי מבואר בתורה כמה פעמים דתשובה מועיל. אך ישראל ידעו רק מב' מדרגות בענין תשובה או מיראה או מאהבה אבל ממדרגה הג' על ידי יסורין (עיין יומא פ"ו) זה לא ידעו והורה להם מתשובת אחאב ומנשה שמתחלה כפרו עד שרצו לדחותן ולטורדן מעולם הבא כדאיתא בפרק (חלק) ומכל מקום על ידי היסורין עשו תשובה ונתקבלה תשובתן. ובמנשה מפורש שתשובתו היה בעת הצר לו וכן באחאב נאמר יען כי נכנע וגו'. וכן קין שיצא כגונב דעת העליונה ורק אחר שנפסק עליו נע ונד תהיה בארץ שב ורפא לו. וכן אדם הראשון היה סבור שאחר שנתעורר לשוב רק אחר שנטרד מגן עדן היה סבור שאף שפתח לו הקדוש ברוך הוא פתח של תשובה כדדרש ר"א בר כהנא (בראשית רבה פרשה כ"א) אין ועתה אלא תשובה שנאמר ועתה פן ישלח וגו' הוא רק כשיעשה תשובה מאהבה או מיראה. וכיון ששמע מקין שכך כחה של תשובה שמועיל אף על ידי יסורין ואני לא הייתי יודע. וזה היה חלקו של משה שאמר בתפלה של משה תשב אנוש עד דכא ודרשו זכרונם לברכה עד דכדוכה של נפש. וזה הוא על ידי השבת שהוא חלקו של משה ישמח משה במתנת חלקו. וזה שאמרו בבראשית רבה אמר ריש לקיש המזמור הזה אדם הראשון אמרו ונשתכח מדורו ובא משה וחדשו על שמו. שחידש זאת שכך גדול כחה של תשובה אפילו רק על ידי יסורין כמו שאמר תשב אנוש עד דכא:

מפעל הזוהר העולמי יוצא במבצע חסר תקדים, רכישת כל ספרי הזוהר דף היומי בפורמט כיס במחיר מסובסד,

טל: 0527-651911